

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 13P/289/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122211082
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4122211082.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Bezákovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého L. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky A. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom K.-F., Juh XXX a otca X. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra 24P/45/2016-21 zo dňa 17.05.2016 tak, že zvyšuje výživovaciú povinnosť otca k maloletému L. W., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 60 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne, počnúc dňom 01.12.2022, ktorú sumu je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Zročné výživné otca za čas od 01.12.2022 do 31.12.2022 činí sumu 90 eur, ktorú sumu je otec povinný zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka - matka maloletého dieťa sa v návrhu doručenému Okresnému súdu Nitra dňa 08.11.2022 domáhala zvýšenia výživovacej povinnosti otca na maloletého L. W., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 60 eur na sumu 150 eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že od určenia výživného otec maloletého neprispel určenou sumou ani raz. Na jej strane ako aj na strane maloletého dieťaťa sa zmenili pomery. Maloletý navštevuje 7. ročník osemročného Gymnázia, budúci rok maturuje a chystá sa na štúdium na vysokej škole, s čím súvisia zvýšené výdavky na dieťa. O otcovi maloletého nemá žiadne informácie od narodenia dieťaťa, o maloletého neprejavuje žiadny záujem, nikdy ho nenavštívil. (1)

Na súdom stanovené termíny pojednávania sa otec opakovane nedostavil, pričom mal riadne vykázané doručenie predvolania na pojednávania, svoju neúčasť neospravedlnil. Podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) súd pokračoval v konaní v neprítomnosti otca. (2)

Matka maloletého dieťaťa vypočítaná ako účastníčka konania na pojednávaní uviedla, že v plnom rozsahu pridrižiava písomne podaného návrhu, kde popísala dôvody, prečo žiada zvýšenie výživného na maloleté dieťa. Naposledy sa upravovalo výživné v 05/2016. Odvtedy sa hlavne zvýšili výdavky na maloletého L., ktorý je už takmer dospelý. Maloletý L. navštevuje 7. ročník 8 ročného gymnázia Sv. Cyrila a Metoda v Nitre, zvýšili sa výdavky na cestovné 40 eur mesačne, strava v škole 36 eur mesačne, chodí na doučovanie z anglického jazyka s poplatkom 50 eur mesačne. Zdravotný stav maloletého je dobrý. Iné platené mimoškolské aktivity nemá. Predpokladané výdavky na stužkovú slávnosť sú 450 eur. Syn absolvoval vodičský kurz, za ktorý zaplatila 950 eur. S otcom nie je v kontakte. Nikdy sa nevideli. Otec si

neplní vyživovaciu povinnosť. Poberá náhradné výživné. Býva s manželom a dvomi maloletými deťmi, v obecnom nájomnom byte, kde uhrádza nájomné vo výške 290 eur, elektrina a plyn 120 eur mesačne. Manžel pracuje s príjmom 1000 eur mesačne, má jednu vyživovaciu povinnosť. Náklady na bývanie sú 650 eur. Spláca s manželom úver v mesačnej splátke 130 eur, ktorý slúžil na zábezpeku bytu a zariadenie bytu. Iný úver nemá. Nevlastní žiadny nehnuteľný majetok. Zmenila zamestnanie, od 02/2022 pracuje v Lidli. Jej priemerný mesačný príjem je 800 - 900 eur netto, poberá PnD na dve maloleté deti. Iný príjem nemá. V záverečnom návrhu žiadala, aby súd upravil výživné na sumu 150 eur mesačne od 1.12.2022. (3)

Kolíznym opatrovníkom na pojednávaní uviedol, že súhlasí so zvýšením výživného, navrhol zvýšiť výživné na sumu 150 eur mesačne vzhľadom k zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa - zvýšenie výdavkov vo všetkých životných oblastiach maloletého dieťaťa, ktorý je vo veku takmer dospelý osoby. (4)

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s obsahom návrhu matky zo dňa 08.11.2022 a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov: správa ÚPSVaR zo dňa 09.11.2022, výpis z registra trestov otca, potvrdenie o návšteve školy maloletého dieťaťa, potvrdenie o príjme matky, doklady o úhrade nájomného a úveru matky, potvrdenie o výdavkoch na maloletého - škola, potvrdenie o poplatku za doučovanie, výpisy z účtov matky, pripojený spis Okresného súdu Nitra 24P/45/2016 a z neho rozsudok zo dňa 17.05.2016 a zistil tento skutočný a právny stav: (5)

Rozsudkom Okresného súdu Nitra 24P/45/2016 - 21 zo dňa 17.05.2016 súd zmenil rozsudok Okresného súdu 15C/253/2006-31 zo dňa 28.06.2007 v časti vyživovacej povinnosti otca tak, že zvýšil jeho vyživovaciu povinnosť na maloletého L. W., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 49,79 eura mesačne na sumu 60 eur mesačne od 01.06.2016. V tom čase bola matka maloletého vydatá, okrem maloletého L. W. mala vyživovaciu povinnosť k maloletému S. S., nar. XX.XX.XXXX, bola zamestnaná na polovičný pracovný úväzok s príjmom 170 eur mesačne netto. Spolu s manželom a deťmi bývala v obecnom byte, mesačne uhrádzala nájom 202 eur, 50 eur plyn, 30 eur elektrina. Jej manžel mal príjem cca 750 eur mesačne netto. Maloletý L. navštevoval 5. ročník základnej školy, zvýšené výdavky boli na mimoškolské aktivity maloletého - hra na gitaru 60 eur ročne a skauting 10 eur ročne, na lieky matka doplácala 4 eurá mesačne. Otec dieťaťa výživné neplatil, so synom sa nestretával. Otec dieťaťa bol nezamestnaný, evidovaný na Úrade práce, poberal dávky v hmotnej núdzi 124,74 eura mesačne, pracoval brigádne aj v zahraničí, potvrdil, že výživné neplatil s odôvodnením, že výživné za neho platí Úrad práce. (6)

V súčasnosti je matka maloletého zamestnaná v spoločnosti Lidl Slovenská republika v.o.s. ako predavač-pokladník s priemerným mesačným príjmom 803,45 eura netto. Naďalej býva spolu s manželom s dvomi maloletými deťmi v obecnom nájomnom byte, mesačne uhrádza nájomné vo výške 290 eur, elektrinu a plyn 120 eur mesačne. Spláca úver, ktorý slúžil na zloženie zábezpeky na byt a zariadenie bytu, v mesačnej splátke 249,89 eura. Je nemajetná. Manžel matky je zamestnaný s príjmom 1 074,49 eura mesačne netto. Okruh vyživovacích povinností matky je nezmenený. (7)

Maloletý L. W. je žiakom septimy Gymnázia sv. Cyrila a Metoda v Nitre. Ročne matka uhrádza rodičovský príspevok 30 eur, triedny výlet 60 eur, na učebnice a učebný materiál 30 eur, akcie organizované školou 30 eur. Maloletý absolvuje lyžiarsky výcvik s poplatkom 130 eur a poplatok na stužkovú slávnosť je 450 eur. Stravné v škole je 30 eur a cestovné do školy je 40 eur mesačne. Maloletý absolvoval vodičský kurz, za ktorý matka zaplatila 950 eur. Maloletý navštevuje doučovanie z anglického jazyka s mesačným poplatkom 50 eur. Zdravotný stav maloletého je dobrý. Otec si vyživovaciu povinnosť k synovi neplní, so synom sa nestretáva od jeho narodenia. (8)

Otec maloletého dieťaťa je dlhodobo nezamestnaný, nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a ani nepodniká. Naposledy bol evidovaný v roku 2018, kedy bol vyradený z evidencie pre nespoluprácu s úradom tým, že odmietol nástup do zamestnania sprostredkovaného Úradom práce na pracovné miesto - murár (otec spĺňal kvalifikáciu na danú pracovnú pozíciu a uchádzal sa o miesto murár). Od 08/2012 otec poberá dávky v hmotnej núdzi v sume 68,80 eura mesačne. Okrem maloletého L. W. nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť. (9)

Súd si vyžiadala z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, za účelom zistenia možnosti zamestnania sa otca a zistenia v akej výške by otec mohol mať príjem pri zaradení sa do pracovného procesu,

zoznam voľných pracovných miest za rok 2022 na pracovnú pozíciu murár, prípadne stavebné pomocné práce a dopytom na zamestnávateľov, ktorí majú voľné tieto pracovné pozície, zistil priemernú mesačnú mzdu u uvedených zamestnávateľov nasledovne: spoločnosť JOMAKSTAV, s.r.o. murár 880 eur netto a pomocný pracovník na stavbe 650 eur netto, spoločnosť Archiraum BAU s.r.o. Čeladice - pracovná pozícia murár 896,60 eura netto, spoločnosť M&M STAVIS s.r.o. Nitra - pracovná pozícia pomocný pracovník na stavbe budov bola 646 eur, spoločnosť AB STAV s.r.o. Malý Cetín - pracovná pozícia murár (pomocný pracovník na stavbe) priemerná čistá mzda je vo výške 5,90 eur za hodinu brutto. (10)

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. v platnom znení /ďalej len Zákon o rodine/, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (11)

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (12)

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne sú aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (13)

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (14)

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (15)

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (16)

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. (17)

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného bol podaný dôvodne, pretože od poslednej úpravy výživného, ktorá bola v roku 2016, prišlo k zmene pomerov v zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine, a to ako na strane maloletého dieťaťa tak aj na strane oboch rodičov. Maloleté dieťa je o sedem rokov staršie s čím súvisia zvýšené výdavky matky na zabezpečovanie nielen jeho základných životných potrieb, ale aj ostatných potrieb, ktoré slúžia k celkovému zdravému duševnému a telesnému rozvoju maloletého dieťa, ktoré je takmer dospelé (maloletý Filip v 02/2023 nadobudne plnoletosť). Maloletý je už študent strednej školy, s čím súvisia zvýšené výdavky na zabezpečovanie vyučovacieho procesu (školské učebnice a pomôcky), výdavky na akcie realizované školou mimo vyučovacieho procesu (výlety, lyžiarsky zájazd, stužková slávnosť) ale aj výdavky na cestovné do školy (stredná škola je mimo bydliska dieťaťa). Zvýšené výdavky súd aj na mimoškolské platené aktivity maloletého dieťa (doučovanie z angličtiny, vodičský kurz). Výdavky matky prekračujú výdavky na bežnú starostlivosť. (18)

K zmene pomerov prišlo aj na strane otca, otec je dlhodobo nezamestnaný a už nie je ani evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. V čase poslednej úpravy výšky jeho vyživovacej povinnosti bol tiež bez riadneho pracovného pomeru, bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, pracoval brigádne. Pri zisťovaní aktuálnych možností a schopností otca si plniť vyživovaciu povinnosť súd nemohol vychádzať len zo súčasných príjmových pomerov na strane otca - otec poberá dávky v hmotnej núdzi, ale uplatnil princíp potenciality príjmu otca ako osoby povinnej plniť si svoju zákonom stanovenú vyživovaciu povinnosť. Rodič - otec má zákonom stanovenú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu, je jeho

prvoradou povinnosťou zabezpečiť odôvodnené potreby svojho dieťaťa v primeranej výške, primerane k svojim možnostiam. Súd má jednoznačne za to, že ak by otec využil možnosť zaevidovať sa ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce, mal by možnosť zamestnania sa prostredníctvom úradu práce na pracovnej pozícii murár (pracovné miesto o ktoré otec v minulosti prejavil záujem), pretože je voľných viacero pracovných pozícií v obvode bydliska otca. Otec súdu nepreukázal žiadne zdravotné obmedzenie týkajúce sa jeho zaradenia do pracovného procesu, nepreukázal ani iné skutočnosti, ktoré mu bránia v zaradení sa do pracovného procesu. Skutočnosť, že otec nie je zamestnaný, pričom v pracovnom pomere by mohol dosahovať príjem, súd vyhodnotil s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 veta druhá Zákona rodine ako vzdanie sa zárobku na strane otca, teda vzdanie sa možnosti dosahovať pravidelný mesačný príjem. Súd preto pri posudzovaní aktuálnych možností a schopností otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa vychádzal z príjmu ktorý by bol schopný otec dosiahnuť, ak by pracoval a to vo výške minimálne 880 eur mesačne netto (vychádzajúc z priemernej mzdy v spoločnosti JOMAKSTAV s.r.o. na pracovnej pozícii murár). Z uvedeného príjmu je plne v možnostiach otca prispievať na výživu syna zvýšeným výživným bez toho, aby došlo k ohrozeniu jeho životnej úrovne. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že ak by mal otec reálny záujem nájsť si stabilnú prácu s adekvátnym mzdovým ohodnotením, zaevidoval by sa ako uchádzač o zamestnanie a neuspokojil by sa len poberaním dávok v hmotnej núdzi. Takéto správanie sa otca nemôže byť na úkor plnenia si jeho zákonných povinností k maloletému dieťaťu - primerane k svojim možnostiam a schopnostiam ako aj k odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa sa podieľať na zabezpečovaní jeho potrieb. (19)

Pri posudzovaní zmeny pomerov súd zhodnotil všetky uvedené skutočnosti komplexne a zvýšil výšku vyživovacej povinnosti otca k maloletému L. na sumu 150 eur mesačne. Pri zvýšení výživného súd zohľadnil aj skutočnosť, že otec inú vyživovaciu povinnosť nemá, otec sa žiadny iným spôsobom na výžive a starostlivosti o svoje maloleté dieťa nepodieľa, so synom nie je v žiadnom kontakte, vôbec sa o neho nezaujíma. O jeho nezáujme svedčí aj skutočnosť, že sa na súdne pojednávanie týkajúce sa maloletého syna vôbec nedostavil. Súd zdôrazňuje hlavne záväzok rodiča k svojmu maloletému dieťaťu a to podieľať sa na zabezpečení jeho potrieb platením primeraného výživného. Otec mal doteraz určené výživné vo výške 60 eur mesačne, táto suma absolútne nie je primeraná k preukázaným potrebám takmer dospelého dieťaťa. Zvýšeným výživným otca na sumu 150 eur mesačne, spolu s výživným od matky (aj matka má finančnú vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu, ktorú si môže plniť tiež vo vyššej výške ako v r. 2016, pretože aj u nej došlo k zmene pomerov v príjmovej oblasti- zvýšil sa jej príjem) a prídavkami na maloleté dieťa, ktoré matka poberá, budú aktuálne potreby maloletého L. W. pokryté. (20)

Súd zvýšil výživné otcovi od 01.12.2022 v súlade s návrhom matky, čím vzniklo otcovi za obdobie od 01.12.2022 do 31.12.2022 zameškané výživné na maloletého vo výške 90 eur ktorú sumu je otec povinný zaplatiť do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia k rukám matky. (21)

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. (22)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.